

ONDERZOEK NAAR HET AANTAL DAGEN WAAROP RESP. MET DE MAAIDORSER
EN DE VERZAMELROOIER KAN WORDEN GEWERKT

(Resultaten van een enquête, gehouden op een aantal Staatsland-
bouwbedrijven in de Noordoostpolder in de zomer 1961)

door K. Klaassens

Interne nota No. 79

Afdeling Bedrijfseconomisch Onderzoek

Inleiding

Nu er in het algemeen van de voorraadrooier op de verzamelrooier overgeschakeld is, wordt bij het aardappelenrooien de afhankelijkheid van het weer groter. Ook speelt bij het maaidorsen het weer een belangrijker rol dan bij het gebruik van de graanmaaier. Zo zal men b.v. voor het verkrijgen van een goed resultaat met het maaidorsen in het algemeen later op de dag moeten beginnen dan wanneer gebruik wordt gemaakt van de graanmaaier. Ook zal na een regenbui het werk langer stagneren.

Voor het rooien van aardappelen met de verzamelrooier geldt ongeveer hetzelfde. Hierbij speelt echter de toestand van de grond ook een belangrijke rol. Het is te verwachten dat na een flinke regenbui er een bepaalde tijd moet verlopen voordat weer met de verzamelrooier gewerkt kan worden. Ook mogen wij aannemen dat de zwaarte van de grond hierop van invloed is. Na een periode van langdurige regen zal b.v. de lichte zavel weer eerder bewerkbaar zijn dan de zware zavel.

Het doel van dit onderzoek is, inzicht te verkrijgen in:

1. het gemiddelde aantal uren dat bij verschillende weersomstandigheden met de maaidorsers per dag kan worden gewerkt;
2. het gemiddelde aantal maaidorsuren per periode;
3. het gemiddelde aantal dagen, geschikt om met de verzamelrooier aardappelen te rooien, waarbij zal worden nagegaan het verschil in "rooibare" dagen tussen resp. lichte, middelzware en zware zavel.

Het materiaal voor dit onderzoek is verzameld door middel van een enquête. Aan deze enquête hebben 10 bedrijfsleiders van Staatslandbouwbedrijven in de Noordoostpolder hun medewerking verleend. Van 1 augustus tot half oktober hebben deze bedrijfsleiders dagelijks een enquêteformulier ingevuld.

Het weer

Alvorens over te gaan tot bespreking van de resultaten van het onderzoek, is het wenselijk een globaal overzicht te geven van de weersomstandigheden in het tijdvak 1 augustus - half oktober.

De weersgesteldheid in dit tijdvak mag als normaal worden aangemerkt. In de eerste helft van augustus was het weer wat wisselvallig. Van de 13 werkdagen waren er 3 zonnig en droog, 2 bewolkt en droog. Op de overige dagen vielen regenbuien al of niet gevolgd door opklaringen.

In de tweede helft van augustus trad er op 26 augustus een periode van zonnig en droog weer in. Dit zonnig weer handhaafde zich tot 1 september.

De eerste helft van september was vrij nat. Zonnige dagen kwamen niet voor. 1 dag was het bewolkt en droog, 3 dagen mistig en de overige dagen regenachtig.

De tweede helft van september begon met 3 zonnige en droge werkdagen, daarna volgden 4 dagen mistig weer. In de laatste week van september waren 2 dagen zonnig en droog, 2 dagen bewolkt en droog en 2 dagen buig afgewisseld met opklaringen.

Op 3 oktober viel er bijzonder veel regen. Op de aan dit onderzoek deelnemende bedrijven werd 20 tot 42 mm neerslag gemeten. De overige dagen in deze eerste week van oktober waren bewolkt maar droog. De tweede week kenmerkte zich door zonnig en droog weer. Op 2 dagen trad er 's morgens wat mist op.

Resultaten van het onderzoek

1. Aantal uren geschikt om te maaidorsen per periode

Bij het bepalen van het aantal maaidorsuren per dag en per periode rijst allereerst de vraag wat men onder een "werkdag" en "aantal werkdagen" moet verstaan. Moet men van een 5-daagse, een $5\frac{1}{2}$ -daagse of van een 6-daagse werkweek uitgaan. Moet de werktijd per dag nauwkeurig worden afgebakend, b.v. van 7 uur tot 12 uur en van 13 uur tot 18 uur. Of moet men de uren waarop eventueel in de middagpauze en 's avonds na 6 uur gemaaidorst kan worden meetellen?

Naar aanleiding van deze vragen is het materiaal op vijf manieren gerangschikt, nl. volgens:

- a. een 5-daagse werkweek en een 10-urige werkdag (van 7-12 uur en van 13-18uur);
- b. een $5\frac{1}{2}$ -daagse werkweek en eveneens een 10-urige werkdag. Als werktijd voor de zaterdagmorgen is gesteld 7-12 uur;
- c. een 6-daagse werkweek en wederom een 10-urige werkdag;
- d. een 6-daagse werkweek waarbij, zo nodig, de middagpauze opgeofferd kan worden om te maaidorsen;
- e. een 6-daagse werkweek waarbij zowel de middagpauze als de avonduren van 18-20 uur eventueel benut kunnen worden om te maaidorsen.

Tabel 1 geeft een overzicht van het aantal uren geschikt om te maaidorsen bij 5 verschillende veronderstellingen ten aanzien van de werktijd.

Bij een 5-daagse werkweek blijkt in augustus 68 uur geschikt te zijn om te maaidorsen. In september bedraagt dit aantal 47. Vooral in de tweede helft van september bleken veel uren geschikt om te maaidorsen. In normale jaren zal deze periode voor het maaidorsen niet meer van belang zijn.

Stelt men dat er op zaterdagmorgen ook nog wordt gewerkt dan blijkt dat over beide maanden in totaal slechts 3 uur op deze zaterdagmorgens met de maaidorsor kan worden gewerkt. Wordt bij gunstig weer de zaterdagmiddag ook benut voor het maaidorsen dan levert dit in augustus nog eens 9 uur extra op en in september 14 uur. Dit betekent dat in augustus gemiddeld 2 van de 4 zaterdagmiddagen overgewerkt zou moeten worden en in september 3 van de 5.

In augustus zou 9 maal de middagpauze erbij moeten inschieten en in september 6 maal.

Wanneer men genogen is in voorkomende gevallen ook 's avonds na 6 uur door te gaan met maaidorsen dan levert dit in augustus nog eens 25 uur extra op en in september 19 uur.

Het gemiddelde aantal maaidorsuren per periode per dag is voor de 5 veronderstellingen uiteraard verschillend. Bij een 5- en 6-daagse werkweek en een werktijd van 10 uur per dag is het gemiddelde aantal maaidorsuren per dag ongeveer gelijk. Bij een 5 $\frac{1}{2}$ -daagse werkweek is door de zaterdagmorgen, waarop deze zomer praktisch toch niet gemaaidorst kan worden, het gemiddelde aantal uren per dag lager. Het zijn vooral de "overuren" die het gemiddelde belangrijk verhogen.

2. Aantal uren geschikt om te maaidorsen bij verschillende weersomstandigheden

Nagegaan is hoeveel uren er gemiddeld per dag gemaaidorst kan worden bij verschillende weersomstandigheden. Hierbij is uitgegaan van de veronderstelling dat eventueel ook tijdens de middagpauze en de avonduren gemaaidorst kan worden; dezelfde veronderstelling dus als in de laatste kolom van tabel 1 (kolom E).

De resultaten zijn in tabel 2 weergegeven. Uit deze tabel blijkt dat in augustus bij zonnig en droog weer gemiddeld 9,7 uur per dag gemaaidorst kan worden. De morgenuren zijn ook bij droog en zonnig weer in het algemeen niet geschikt om te maaidorsen. Meestal treedt op deze dagen 's morgens dauw op. Voor het verkrijgen van een redelijk droog produkt kan voor 9 à 10 uur 's morgens niet met het maaidorsen worden begonnen. In september bedraagt bij deze weersgesteldheid het gemiddelde aantal maaidorsuren 8 per dag. In deze tijd kan door het korter worden der dagen 's avonds niet zo lang meer worden doorgewerkt.

Bij bewolkt maar droog weer ligt het aantal maaidorsuren per dag lager; in augustus op 6,8 uur per dag en in september op 3,8 uur per dag. Dit lage aantal uren in september komt voornamelijk doordat van de 12 dagen er 7 dagen erg mistig waren.

Bij lichte buien gevolgd door opklaringen is het aantal uren slechts zeer gering. Van veel belang is hierbij op welk tijdstip van de dag de regen valt. Is dit in de morgenuren dan zal het in de meeste gevallen nog wel mogelijk zijn in de namiddag een aantal uren te maaidorsen. Valt echter de regen 's middags of 's namiddags dan is er weinig kans dat er die dag gemaaidorst kan worden.

Bij zware regenval of motregen is het niet mogelijk te maaidorsen; in augustus was dit 9 dagen en in september 6 dagen.

3. Periode, waarin op de in dit onderzoek betrokken bedrijven gemaaidorst is en het gemiddelde aantal maaidorsuren per dag

4 van de aan dit onderzoek deelnemende bedrijven zijn uitgerust met een maaidorser. Nagegaan is in welke periode deze bedrijven gemaaidorst hebben en onder welke weersomstandigheden.

Tabel 1

GEM. AANTAL UREN GESCHIKT OM TE MAAIDORSEN BIJ VERSCHILLENDE WERKTIJDEN

	5	5½	6	6	6
Aantal werkdagen per week	7-12	7-12 en 13-18	7-12	7-18	7-20
Werktijden	en 13-18	zaterdag 7-12	en 13-18		
	A	B	C	D	E

Gemiddeld aantal maaidorsuren per periode:

1 augustus - 15 augustus	32	33	37	41	54
16 augustus - 31 augustus	36	37	42	47	59
1 september - 15 september	10	10	15	15	20
16 september- 30 september	37	38	47	53	67
<hr style="border-top: 1px dashed black;"/>					
totaal augustus	68	70	79	88	113
totaal september	47	48	62	68	87
<hr style="border-top: 1px dashed black;"/>					
totaal augustus en september	115	118	141	156	200

Aantal werkdagen per periode:

1 augustus - 15 augustus	11	12	13	13	13
16 augustus- 31 augustus	12	13	14	14	14
1 september- 15 september	11	12	13	13	13
16 september-30 september	10	11,5	13	13	13
<hr style="border-top: 1px dashed black;"/>					
totaal augustus	23	25	27	27	27
totaal september	21	23,5	26	26	26
<hr style="border-top: 1px dashed black;"/>					
totaal augustus en september	44	48,5	53	53	53

Gemiddeld aantal maaidorsuren per dag per periode:

1 augustus - 15 augustus	2,9	2,8	2,8	3,1	4,2
16 augustus- 31 augustus	3,0	2,8	3,0	3,4	4,2
1 september- 15 september	0,9	0,8	1,2	1,2	1,5
16 september-30 september	3,7	3,3	3,6	4,1	5,2
<hr style="border-top: 1px dashed black;"/>					
totaal augustus	3,0	2,8	2,9	3,3	4,2
totaal september	2,2	2,1	2,4	2,6	3,3
<hr style="border-top: 1px dashed black;"/>					
totaal augustus en september	2,6	2,4	2,7	2,9	3,8

Tabel 2

EM.AANTAL UREN GESCHIKT OM TE MAAIDORSEN BIJ VERSCHILLENDE WEERSOMSTANDIGHEDEN

	Aantal dagen	Uren geschikt om te maaidorzen	
		totaal	gem./dag
<u>Zonnig en droog weer:</u>			
augustus	7	68	9,7
september	5	40	8,0
totaal	12	108	9,0
<u>Bewolkt en droog weer:</u>			
augustus	4	27	6,8
september	12 1)	45	3,8 1)
totaal	16	72	4,5
<u>Buiig met opklaringen: (1 - 5 mm neerslag per etmaal)</u>			
augustus	7	18	2,6
september	3	2	0,7
totaal	10	20	2,0
<u>Buiig en/of langdurige regen: (5 mm neerslag per etmaal)</u>			
augustus	9	0	0
september	6	0	0
totaal	15	0	0
<u>Totaal:</u>			
augustus	27	113	4,2
september	26	87	3,3
totaal	53	200	3,8

1) Waarvan 7 dagen mistig.

Het bleek dat de gerst voor het merendeel in de week van 7 - 12 augustus kon worden gedorst en de tarwe in de tweede helft van augustus.

Half augustus hadden de bedrijfsleiders het plan met het maaidorsen van tarwe te beginnen. Het weer was in die dagen erg wisselvallig, waardoor slechts zo nu en dan gemaaidorst kon worden. Alleen de bedrijfsleider op M 6 heeft op 16, 17 en 18 augustus 4 uur per dag kunnen maaidorsen (zie laatste regel in tabel 3). Op 26 augustus trad een periode van zonnig en droog weer in, die duurde tot en met 31 augustus. 3 van de 4 bedrijven kwamen in die periode klaar met de graanoogst. 1 bedrijf (C 123) moest nog tot 10 september (een zondag) wachten om het laatste graan te maaien.

Tabel 3 laat zien onder welke weersomstandigheden de 4 bedrijven hebben gemaaidorst.

Tabel 3

AANTAL DAGEN WAAROP MET DE MAAIDORSER IS GEWERKT EN HET GEMIDDELDE AANTAL MAAIDORSUREN PER DAG

	M 6		M 76		H 72		C 123		Totaal gem. aantal uren per dag
	aan-tal dagen ge-maai-dorst	gem. aantal uren per dag	aan-tal dagen ge-maai-dorst	gem. aantal uren per dag	aan-tal dagen ge-maai-dorst	gem. aantal uren per dag	aan-tal dagen ge-maai-dorst	gem. aantal uren per dag	
Zonnig en droog	3	9,7	6	8,7	5	10,3	7	8,9	9,3
Bewolkt en droog	2	9,5	3	5,0	6	6,6	3	6,3	6,6
Buiig met opklaringen	3	4,0	-	-	-	-	-	-	4,0

Het totale gemiddelde aantal maaidorsuren per dag van de 4 bedrijven stemt vrijwel overeen met de voor augustus gevonden cijfers in tabel 2. Dit zou kunnen betekenen dat, wanneer het weer zulks toelaat, er gemaaidorst wordt. Aan bepaalde werktijden houdt men zich dan niet. Het is zelfs zo, dat er op 3 zondagen nog gemaaidorst is. (Deze dagen zijn niet in tabel 3 opgenomen, aangezien het niet aanneemelijk mag worden geacht, dat op deze dagen zolang gemaaidorst is als het weer dit toeliet).

4 Het gemiddelde aantal dagen waarop met de verzamelrooier aardappelen geroooid kunnen worden op resp. lichte, middelzware en zware zavel

Voor het verkrijgen van een overzicht van het aantal "rooibare" dagen zijn op het enquêteformulier 2 vragen opgenomen.

Eén vraag heeft betrekking op de geschiktheid van het weer, de ander op die van de grond. Zoals in de inleiding reeds is opgemerkt kan na een periode van regen het weer wel weer geschikt zijn om te rooien, doch de grond nog dermate nat zijn, dat geen goed resultaat kan worden verkregen. De grond zal eerst een tijd moeten drogen voordat er met de verzamelrooier op kan worden gewerkt. Naarmate de grond zwaarder wordt zal deze "droogtijd" langer duren

De bedrijven, waarvan door de bedrijfsleider van dag tot dag een enquêteformulier is ingevuld, zijn daarom gerangschikt naar zwaarte van de grond. Op deze wijze zijn 3 groepen verkregen, nl. een groep op lichte zavel (afslibbaar $\pm 20\%$), een groep op middelzware zavel (afslibbaar $\pm 30\%$) en een groep op zware zavel (afslibbaar 45 à 50%).

De resultaten van het onderzoek naar het gemiddelde aantal rooibare dagen is gegeven in tabel 4. Vermeld zij, dat bij de berekening is uitgegaan van een 6-daagse werkweek en een 10-urige werkdag. Bij een uitgangsveronderstelling van een 5 $\frac{1}{2}$ -daagse of van een 5-daagse werkweek worden percentagegewijs ongeveer dezelfde uitkomsten verkregen.

Tussen lichte, middelzware en zware zavel treft men ten aanzien van de geschiktheid van het weer slechts geringe verschillen aan. Deze geringe verschillen zijn voornamelijk ontstaan door verschillen in plaats en tijd van de regenval. De geschiktheid van de grond laat grotere verschillen zien. Zo blijkt op zware zavel gemiddeld 62% van de beschikbare werktijd geschikt te zijn om met de verzamelrooier te werken. Op middelzware zavel bedraagt dit percentage 69 en op lichte zavel 85. Opmerkelijk is dat op lichte zavel de grond langer geschikt blijkt om te rooien dan het weer dit toelaat. Dit moet verklaard worden uit het feit dat tijdens lichte regenbuien het werk redelijkerwijze gestaakt zou moeten worden. De grond kan in sommige gevallen deze neerslag nog wel "verdragen".¹⁾ Vooral in de maand augustus blijkt dit het geval te zijn. Na augustus wordt het verschil tussen de geschiktheid van het weer en die van de grond kleiner.

Op de middelzware en zware zavel is voor het rooien met de verzamelrooier de geschiktheid van de grond de beperkende factor. Na regen van enige betekenis kan meestal niet direct weer worden gerooid. Zo is gebleken, dat na een periode met betrekkelijk veel regenval het op zware zavel 2 à 3 dagen duurt voordat weer met het rooien kan worden begonnen. Deze tijdsduur is afhankelijk van het weer dat op de regenperiode volgt. Bij zonnig en drogend weer zal men wat eerder weer kunnen beginnen dan bij bewolkt en vochtig weer. Het is gebleken dat op lichte zavel na een periode van veel regen meestal weer direct met rooien kan worden begonnen.

---

1) Dit is door schrijver dezes deze zomer enkele malen in de praktijk waargenomen. Enkele boeren hebben de regen getrotseerd en zijn doorgegaan met rooien. Het resultaat was bevredigend.

In tabel 5 zijn de gegevens van tabel 4 nader gespecificeerd. Het aantal dagen waarop de grond de gehele dag geschikt is om met de verzamelrooier te werken bedraagt op lichte zavel 16 meer dan op zware zavel. Op deze 16 dagen viel er op lichte zavel gemiddeld 2,6 mm regen per etmaal. Het rooien zou door deze regenval gemiddeld 1,2 uur per dag onderbroken moeten worden.

Dagen waarop slechts een gedeelte van de dag de grond geschikt is om te rooien bedragen op lichte, middelzware en zware zavel resp. 11, 17 en 14. Wij zien wederom dat op lichte zavel de grond langer geschikt is dan het weer en wel gemiddeld 2,4 uur per dag. Op middelzware en zware zavel ligt de zaak anders. Op middelzware zavel is de grond gemiddeld 1,7 uur per dag langer ongeschikt dan het weer en op zware zavel 2,1 uur per dag.

Het aantal dagen waarop de grond de gehele dag ongeschikt is om te rooien bedraagt op lichte zavel 5, op middelzware zavel 11 en op zware zavel 18. Wanneer op lichte zavel de grond de gehele dag ongeschikt is om te rooien is het weer dat ook.

Slotopmerking

De resultaten van dit onderzoek hebben betrekking op 1 jaar, nl. 1961. Hoewel in 1961 de omstandigheden voor het maaidorsen en het rooien van aardappelen met de verzamelrooier als normaal kunnen worden aangemerkt, kunnen de cijfers in het voorgaande weergegeven, niet zonder meer als "norm" worden gebruikt. Hiervoor zijn gegevens over meer jaren nodig. Het is daarom wenselijk deze enquête in de komende jaren te herhalen.

Tabel 4

GESCHIKTHEID VAN DE GROND, RESP HET WEER VOOR HET ROOIEEN VAN AARDAPPELEN MET DE VERZAMELROOIER

	Aantal werk- dagen	Geschiktheid				Gem. regenval per etmaal in mm
		grond		weer		
		dagen	in %	dagen	in %	
<u>Lichte zavel: (+ 20% afslibbaar)</u>						
1 aug.- 2 sept.	29	25,8	89	22,4	77	3,4
4 sept.-30 sept.	24	19,6	82	18,5	77	4,0
2 okt.-14 okt.	12	10,0	83	9,9	83	2,8
Totaal	65	55,4	85	50,8	78	3,5
<u>Middelzware zavel: (+ 30% afslibbaar)</u>						
1 aug.-2 sept.	29	19,3	67	21,3	73	3,5
4 sept.-30 sept.	24	16,3	68	17,1	71	3,5
2 okt.-14 okt.	12	9,5	79	10,4	87	2,0
Totaal	65	45,1	69	48,8	75	3,2
<u>Zware zavel: (45 à 50% afslibbaar)</u>						
1 aug.-2 sept.	29	17,0	59	18,4	63	3,3
4 sept.-30 sept.	24	14,7	61	17,7	74	3,9
2 okt.-14 okt.	12	8,7	73	10,7	89	2,4
Totaal	65	40,4	62	46,8	72	3,4

	Grond gehele dag geschikt			Grond gedeelte van de dag geschikt			Grond gehele dag niet geschikt					
	aan-tal dagen	geschikt-heid weer in dagen : in %	gem.regen-val per etmaal mm	aan-tal dagen	geschikt-heid grond dagen : in %	geschikt-heid weer in dagen : in %	gem regen-val per etmaal mm	aan-tal dagen	geschikt-heid weer in dagen : in %	gem.regen-val per etmaal mm		
<u>Lichte zavel:</u>												
1 aug. - 2 sept.	22	20,5	93	5	3,8	76	1,9	38	2	0	-	9,0
4 sept. -30 sept.	17	16,7	98	6	2,6	43	1,8	30	1	0	-	19,0
2 okt. -14 okt.	10	9,9	99	0	0	-	0	-	2	0	-	16,0
totaal	49	47,1	96	11	6,4	58	3,7	34	5	0	-	13,8
<u>Middelzware zavel:</u>												
1 aug. - 2 sept.	14	13,7	93	12	5,3	44	7,4	62	3	0,2	7	14,0
4 sept. -30 sept.	14	13,8	99	4	2,3	58	3,1	78	6	0,2	3	12,3
2 okt. -14 okt.	9	9,0	100	1	0,5	50	0,5	50	2	0,9	45	12,0
totaal	37	36,5	99	17	8,1	48	11,0	65	11	1,3	12	12,7
<u>Zware zavel:</u>												
1 aug. - 2 sept.	13	12,9	99	8	4,0	50	5,0	63	8	0,5	6	8,3
4 sept. -30 sept.	12	12,0	100	5	2,7	54	4,1	82	7	1,6	23	11,4
2 okt. -14 okt.	8	8,0	100	1	0,5	50	1,0	100	3	1,7	57	8,3
Totaal	33	32,9	100	14	7,2	51	10,1	72	18	3,8	21	9,5

Aanhangsel

Zoals in het voorgaande reeds is vermeld hebben 10 bedrijfsleiders van Staatslandbouwbedrijven in de Noordoostpolder gedurende de periode 1 augustus - half oktober dagelijks een enquêteformulier ingevuld. Van dag tot dag werd door hen opgegeven welke uren zij voor het maaidorsen en welke voor het verzamelrooien geschikt achtten.

Het is te verwachten dat voor een en dezelfde dag de opgaven over de "werkbare tijd" verschillend kunnen zijn. In het algemeen zal dit een gevolg zijn van verschillen in plaats en tijd van de regenval. Het is echter ook mogelijk dat de ene bedrijfsleider bepaalde omstandigheden wel geschikt acht voor het maaidorsen of voor het verzamelrooien, terwijl een ander dezelfde omstandigheden ongeschikt acht. Zo zal b.v. de ene bedrijfsleider 's morgens of na een regenbui eerder met maaidorsen beginnen dan een ander. Het hangt er in zo'n geval maar van af welke eisen men, met betrekking tot het vochtgehalte, stelt aan het te dorsen produkt.

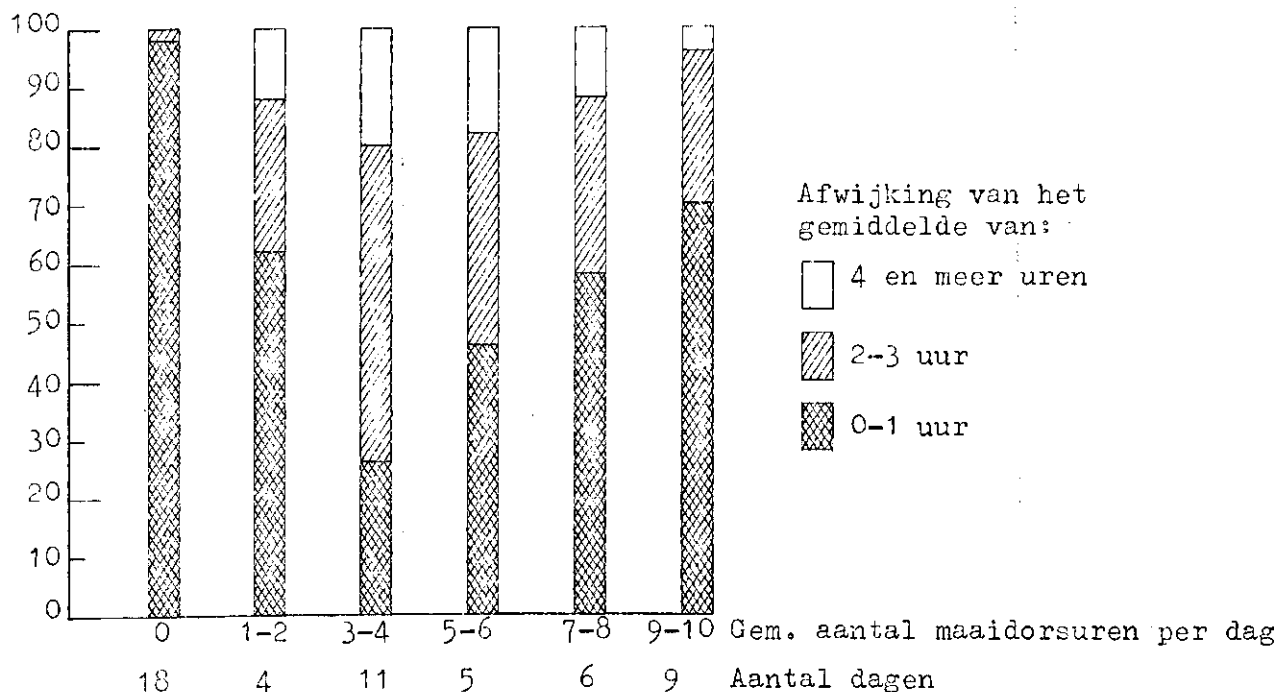
Bij deze enquête is in de vraagstelling helaas geen onderscheid gemaakt in het maaidorsen van een droog en van een nat produkt. Gebleken is echter dat de meeste bedrijfsleiders hun oordeel over het maaidorsen gebaseerd hebben op het verkrijgen van een produkt met ongeveer 20% vocht. Bij een volgende enquête is het gewenst rekening te houden met het vochtgehalte. Het enquêteformulier, zoals het er dan (vermoedelijk) uit zal zien, is als bijlage 1 aan deze nota toegevoegd.

Gezien het bovenstaande is het nuttig eens na te gaan in welke mate de bedrijfsleiders van mening verschillen over de werkbare tijd op bepaalde dagen.

Figuur 1 geeft omtrent het maaidorsen hierover enig inzicht. Ter toelichting op deze figuur dient te worden opgemerkt, dat uit het door de bedrijfsleiders voor een bepaalde dag opgegeven aantal maaidorsuren een gemiddelde is berekend. Daarna is nagegaan hoeveel bedrijfsleiders met hun beoordeling resp. 0 - 1 uur, 2 - 3 uur en 4 of meer uren afweken van dit gemiddelde.

VERSCHILLEN IN BEOORDELING VAN HET AANTAL MAAIDORSUREN PER DAG

Aantal beoordelingen
in %

Uit deze figuur blijkt, dat op dagen waarop niet of slechts 1 à 2 uur gemaaidorst kan worden, de meningen van de bedrijfsleiders niet veel uiteenlopen. Ook wijkt het merendeel van de beoordelingen op dagen met gemiddeld een hoog aantal maaidorsuren (7 tot 10 uur) weinig van elkaar af. Op dagen met gemiddeld 3 tot 6 maaidorsuren zijn de meningen nogal verdeeld. Deze verschillen in beoordeling hangen voor een deel samen met verschillen in plaats en tijd van de regenval. Niettemin wekken de verschillen op deze dagen sterk de indruk dat niet elke bedrijfsleider dezelfde omstandigheden gelijk beoordeeld heeft.

Ten aanzien van het rooien van aardappelen met de verzamelrooier zijn de meningen minder verdeeld. Dit blijkt uit de volgende cijferopstelling.

	Lichte zavel	Middel-zware zavel	Zware zavel
Aantal dagen waarop in elke groep de bedrijfsleiders de <u>geschiktheid van de grond</u> gelijk beoordelen (d.i.: in % van tot.aantal dagen)	54 (83)	48 (74)	51 (78)
Aantal dagen waarop in elke groep de bedrijfsleiders de <u>geschiktheid van het weer</u> gelijk beoordelen (d.i.: in % van tot.aantal dagen)	43 (66)	44 (68)	48 (74)

Op de overige dagen liepen de meningen ook weinig uiteen. Meestal week voor een gedeelte van de dag het oordeel van de een of andere bedrijfsleider af van dat van de overigen.

ENQUÊTE "WERKBARE DAGEN"

Datum: _____ Bedrijfsleider: _____

<p>1. Aantal mm neerslag:</p> <p style="padding-left: 20px;">a. afgelopen nacht</p> <p style="padding-left: 20px;">b. overdag</p> <p>2. Tijdens welke uren viel overdag de neerslag voornamelijk ?</p> <p>3. Omschrijving van het weer</p>	<p>Zonnig en droog bewolkt en droog buiig regen</p>
<p>4. Wind</p> <p>5. Gedurende welke uren was het weer geschikt om te maaidorsen ¹⁾</p> <p style="padding-left: 20px;">a. Voor het verkrijgen van een droog produkt (+ 18% vocht)</p> <p style="padding-left: 20px;">b. Voor het verkrijgen van een nat produkt (+ 22% vocht)</p> <p>6. Gedurende welke uren was het weer geschikt om aardappelen in zakken te rooien ? 1)</p> <p>Gedurende welke uren was de grond hiervoor geschikt? 1)</p>	<p>geen, zwakke, matige, harde, storm</p> <p>6-7-8-9-10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20 6-7-8-9-10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20</p> <p>6-7-8-9-10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20 6-7-8-9-10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20</p>
<p>7. Wat had U vandaag bij goed weer willen doen ?</p>	
<p>8. Welk werk is er in werkelijkheid uitgevoerd ?</p>	
<p>9. Algemene toelichting</p>	

1) Doorstrepen welke tijdstippen niet geschikt zijn.